

физических упражнений, на основе подвижных игр и соревнований по упрощённым правилам. То есть, погружая школьников в среду двигательной активности, сопряжённую с познавательной деятельностью на основе принципа межпредметности, мы способствуем формированию у них устойчивого интереса, мотивации и потребности к занятиям физическими упражнениями, сохранению и укреплению своего здоровья.

Одной из важных сопутствующих задач билингвистических занятий по физической культуре с акцентированным применением разработанных нами интерактивных форм было намечено расширение лингвистического кругозора школьников через двигательные действия. Повышение качества знания английского языка у школьников стало ещё одним результативным достижением нашей инновационной деятельности.

В настоящее время работа в заданном направлении продолжается, обрабатываются уже полученные и диагностируются результаты следующего этапа проводимых инноваций. Однако, уже сейчас можно с уверенностью сказать о подтверждении нашей гипотезы, возможности расширения, содержательного наполнения и бесспорного потенциала данного научно-практического опыта.

Литература

1. Еремеева, В. Д. Мальчики и девочки – два разных мира. Нейропсихологи – учителям, воспитателям, родителям, школьным психологам / В. Д. Еремеева, Т. П. Хризман. – Москва: ЛИНКА – ПРЕСС, 1998. – 184 с.

2. Парфёнова, Л. А. Интеллектуальное воспитание школьников специальной медицинской группы на уроках физической культуры: учебно – методическое пособие / Л. А. Парфёнова. – Ульяновск: УлГУ, 2011. – 40 с.

3. Парфёнова, Л. А. Содержание и направленность интеллектуального воспитания учащихся, имеющих отклонения в состоянии здоровья, на уроках физической культуры: научно – методическое пособие / Л. А. Парфёнова, Л. Д. Назаренко. – Ульяновск: УлГПУ, 2012. – 46 с.

Годлевская А. И., Гантова В. С.

Института социальной работы и управления

Национального педагогического университета имени М.П. Драгоманова,

Киев, Украина

СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ РАБОТА ПО ОРГАНИЗАЦИИ ДОСУГА СТУДЕНТОВ: СОЦИАЛЬНЫЙ ПРОЕКТ «ВПЕРЕД К ВЕРШИНАМ СОВЕРШЕНСТВА!»

Аннотация. В статье представлен творческий социальный проект, направленный на создание сети молодежных клубов, которые стали для студентов Института социальной работы и управления Национального педагогического университета имени М.П. Драгоманова в г.Киеве содержательным, интересным досугом, сферой личностного развития, опытом здорового образа жизни.

Ключевые слова: здоровье, досуг молодежи, здоровый образ жизни, социальный проект, Дебатный клуб, сфера личностного развития.

Godlevska A. I., Gantova V. S.

Institute of Social Work and Management

The National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov,

Kiev, Ukraine

SOCIAL AND PEDAGOGICAL WORK ON THE ORGANIZATION OF STUDENTS' LEISURE: THE SOCIAL PROJECT "FORWARD TO PERFECTION TOPS!"

Abstract. The creative social project is presented in the article. The social project is directed on creation of a network of youth clubs. They became substantial, interesting leisure, the sphere

of personal development, healthy lifestyle experience for students of Institute of social work and management of National Pedagogical Dragomanov University in Kiev.

Keywords: health, youth leisure, healthy lifestyle, social project, Debate club, sphere of personal development.

В умовах соціально-політичних, економічних змін українського суспільства, відновлення державності, відродження багатогранного культурно-історичного досвіду та традицій національного виховання надзвичайно активізувалася проблема духовного і фізичного здоров'я та розвитку молодого покоління, становлення його як соціальної особистості. За молоддю майбутнє, і це неодмінно призведе до позитивних зрушень у суспільстві. Але разом з тим є очевидною залежність ефективності використання та самовикористання цього потенціалу від рівня здоров'я молодого покоління, від його способу життя.

В останні роки з'явилися праці, пов'язані з вивченням проблем здоров'я й здорового способу життя в рамках процесу професійної школи: обговорюються загальні питання здоров'я студентської молоді; ведеться аналіз проблеми поширення алкоголізму й наркоманії в молодіжному середовищі; досліджується вплив різних факторів на формування здорового способу життя молоді; вивчається характер і рівень валеологічних знань студентів; пошук умов і засобів формування здорового способу життя молоді тощо.

Студентський вік характеризується інтенсивною роботою над формуванням своєї особистості, вивченням стилю поведінки. Проте, на жаль, сучасна молодь не вважає своє здоров'я однією з головних життєвих цінностей. Тому необхідно, щоб студенти опанували теоретичними і практичними знаннями чинників і способів збереження здоров'я, ведення здорового способу життя.

Побудова стратегії здорового способу життя безпосередньо пов'язана з проблемами соціального оточення, особистого зростання, професійного вибору що встають перед молодою людиною. Основи цього процесу лежать у сфері самовиховання, суть якого виражається в подоланні труднощів адаптації до умов побутової, навчальної, професійної, культурної, комунікативної діяльності; прояву своїх особистих якостей, здібностей, визначенні своєї соціальної ролі.

Формування цінностей здорового способу життя молоді багато в чому залежить від її світогляду, соціального і етичного досвіду. На наш погляд, у вищих навчальних закладах необхідно забезпечити свідомий вибір особою суспільних цінностей здорового способу життя, здатний забезпечити саморегуляцію особистості, її поведінки і діяльності. Студенти повинні не тільки пізнавати себе, але і за бажанням уміти змінити себе і мікросферу, в якій вони знаходяться.

Отже, формування в молоді вмінь і навичок ведення здорового способу життя, потреби в здоров'ї як життєво важливої цінності, свідомого прагнення до культури здоров'я, створення навколо себе здорового життєвого середовища значною мірою залежить від бажання молоді та якості навчально-методичного забезпечення, впровадження в практику роботи комплексно-цілевих програм, соціальних проєктів, які б інтегрували навчально-виховний процес навколо фізичного виховання.

Молоді люди в цей період володіють величезними можливостями для навчання, громадської діяльності. Для дозвілєвої сфери життєдіяльності молодої людини найбільшою мірою характерна свобода особистості, яка проявляється у виборі форм, місця, часу проведення дозвілля.

Традиційно дозвілля – найважливіша сфера життєдіяльності молоді, що виступає для неї однією з першорядних цінностей. Саме у сфері дозвілля молоді люди повною мірою можуть проявити свої таланти, індивідуальність та допомогти суспільству у вирішенні актуальних проблем. Однією із цікавих форм дозвілля в Україні

є організація молодіжних громадських об'єднань, у яких молода людина виступає активним учасником суспільної діяльності і корисного проведення вільного часу. Як правило, молодіжні громадські організації виникають і діють на базі навчальних закладів, створюючи додаткові можливості для особистісного зростання та вдосконалення необхідних у майбутній професійній діяльності умінь і навичок.

Метою нашої публікації є презентувати творчий соціальний проект, спрямований на створення розгалуженої мережі клубів, які стали для студентів Інституту соціальної роботи та управління Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова насамперед змістовним цікавим дозвіллям, сферою особистісного розвитку, досвідом здорового способу життя. Проект «Вперед до вершин досконалості!» отримав 1-ше місце серед представлених соціальних проектів у 2012 р. на Всеукраїнській студентській олімпіаді за спеціальністю «Соціальна педагогіка» (автор: Вікторія Гантова, студентка 4 курсу (спеціальність «Соціальна педагогіка. Практична психологія») Інституту соціальної роботи та управління Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова; науковий керівник А.І. Годлевська, канд. пед. наук, доцент кафедри соціальної педагогіки).

Метою проекту було: сприяння інтелектуальному і творчому розвитку студентської молоді шляхом створення первинного осередку - Дебатний клуб «Шалена бджілка» в Інституті соціальної роботи та управління і розгалуження мережі дебатних гуртків у Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова Всеукраїнської молодіжної громадської організації (ВМГО) «Дебатна Академія», спрямованих на організацію цікавого і корисного дозвілля студентської молоді.

Дебатна Академія є об'єднанням прихильників освітньої технології «Дебати». Мета її діяльності - активізація та розвиток дебатного руху в Україні, підтримка цілеспрямованої талановитої молоді, надання їй можливості брати активну участь у становленні України як європейської, заможної, правової держави, освіта та виховання молоді відповідно до духу демократії, гуманізму, поваги до прав і свобод людини.

За результатами „Всеукраїнського молодіжного рейтингу року – 2007”, Дебатна Академія названа найкращою новою молодіжною організацією 2007 року, а Другий Щорічний Всеукраїнський Турнір „Серце Києва” увійшов до трійки найкращих проектів.

Структурною основою Академії є місцеві осередки. Місцеві осередки носять назву „Відділення”. Первинні осередки входять до відповідного Відділення, на території дії якого адміністративно знаходяться та беруться на облік їх керівними органами, або Президією Академії, якщо Відділення на даній території відсутні. Первинні осередки створюються при наявності не менше 3-х членів. Первинні осередки Академії: беруть участь у реалізації рішень керівних органів, цілей та завдань Академії; співпрацюють з органами державної влади та місцевого самоврядування, юридичними та фізичними особами.

Організація має розгалужену регіональну мережу по всій країні. На початок літа 2010 року Академія об'єднувала близько 200 молодих людей з різних міст та регіонів України.

Свою місію Академія вбачає у тому, щоб надати нового дихання дебатному руху в Україні, подолати апатію, в якій він перебував останніми роками. Академія в останні роки прагнула докласти максимальних зусиль для підвищення масовості дебатів, підвищення якості дебатних ігор, упорядкування та координації дебатних заходів в Україні.

Наразі ВМГО «Дебатна Академія» є єдиною організацією в Україні, яка цілеспрямовано розвиває дебатний рух у межах всієї України.

Всеукраїнська молодіжна громадська організація „Дебатна Академія” співпрацює з громадськими організаціями, благодійними фондами, політичними парті-

ями, іншими організаціями, установами, підприємствами, діяльність яких не суперечить Конституції України та чинному законодавству, на засадах рівноправного партнерства, в ім'я досягнення спільних цілей укладає угоди, веде взаємовигідне співробітництво. У разі необхідності входить у спілки громадських організацій у порядку встановленому чинним законодавством. Академія співпрацює з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами, незалежно від форм власності.

Дебатна Академія має партнерів, а саме - Український фонд підтримки реформ, Координатор проектів ОБСЄ в Україні, Видавництво «Смолоскип», Молода Просвіта, Російська міжвузівська Академія дебатів "Debatica" та інші.

Дебатна Академія займається наступними видами діяльності:

- підтримує розвиток освіти та виховання молоді відповідно до духу демократії, гуманізму, верховенства права, поваги до прав і свобод людини;
- сприяє проведенню, організовує та проводить дебатні змагання;
- проводить семінари, тренінги та інші форми навчання членів Академії;
- здійснює методичну роботу, спрямовану на уніфікацію та вдосконалення правил гри „Дебати” за різними форматами;
- співпрацює з національними, іноземними та міжнародними громадськими організаціями, що займаються розвитком дебатів або мають спільні цілі;
- координує діяльність дебатних клубів;
- сприяє участі членів Академії в міжнародних дебатних змаганнях;
- здійснює іншу діяльність, спрямовану на досягнення мети Академії.

Розробляючи наш проект, ми враховували, що дебати:

- стимулюють розвиток критичного мислення – вміння аналізувати, виявляти сильні та слабкі сторони тих чи інших тез, виробляти оптимальне рішення з урахуванням наявних ресурсів;
- розвиток структурного мислення – виховують вміння структурно викладати свої думки, будувати логічні схеми та виявляти в них суперечності;
- розвиток риторичних навичок – сприяють оволодінню усним мовленням та мистецтвом переконання, розвивають вміння тримати себе перед аудиторією;
- дозволяють поглиблювати і систематизувати нові знання з права, культури, релігії, філософії, політики та інших сфер суспільного життя;
- опрацювати нові технології пошуку інформації та сприяють виробленню системного та об'ємного бачення тієї чи іншої проблеми;
- виховують вміння працювати в колективі, толерантно ставитись до протилежних думок, виховують повагу до людей та їх поглядів і переконань.

Загалом, дебати ми розглядали як рольові інтелектуальні змагання, в яких одна команда аргументовано доводить певну тезу, а інша – опонує їй. Дискусія вимагає змістовної підготовки та відбувається за формалізованими правилами.

Допомогли об'єднати молодь дебати, які визначалися як: навчальна програма поглибленого знання світу; інтерактивна освітня технологія; спосіб розширення світогляду; метод безконфліктного розв'язання соціальних проблем; рольові інтелектуальні змагання; риторична гра.

Згідно напрямів діяльності ВМГО «Дебатна Академія» ми визначили такі завдання проекту:

1. Підвищити рівень соціальної активності студентів, залучити їх до активного проведення дозвілля через студентську громадську діяльність.
2. Підвищити загальний інтелектуальний рівень студентів.
3. Підвищити рівень соціальних зв'язків студента.

4. Формувати комунікативно-мовленнєві якості студентів для ділового конструктивного спілкування у майбутній професійній діяльності.

5. Сприяти формуванню активної життєвої позиції студентів.

Наша цільова аудиторія: студенти I – IV курсів інститутів Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Програма реалізації включала:

I. Організаційні питання.

1. Створення творчої групи для реалізації даного проекту.
2. Визначення матеріальних та інших необхідних ресурсів.
3. Визначення термінів реалізації.

II. Опрацювання методичної бази.

1. Залучення Всеукраїнської молодіжної організації «Дебатна академія». Обговорення статуту та реєстрація клубу як первинного осередку ВМГО «Дебатна академія», розробка плану роботи розвитку клубу. Використання статуту ВМГО «Дебатна академія» як основи для дебатних клубів, отримання права на використання посібників авторів організації.

III. Зміст роботи.

1. Проведення соціально-педагогічного опитування студентів I-IV курсів з метою визначення попиту на участь у діяльності дебатного клубу.

2. Рекламно-інформаційна кампанія у ВНЗ, студентських періодичних виданнях, соціальних мережах (випуск рекламних буклетів, плакатів, інформаційних відео роликів, їх поширення). Створення групи студентських кореспондентів з метою висвітлення інформації про даний творчий проект.

3. Створення офіційного інтернет-сайту даного проекту, висвітлення інформації про хід реалізації проекту з метою його популяризації.

4. Навчання студентів тренерами. Проведення тренінгових занять за темами: «Основи тренерської роботи», «Особливості суддівства», «Тренер – наставник дебатера» з метою оволодіння учасниками навичками проведення цих форм роботи, підвищення рівня обізнаності у дебатній сфері.

5. Організація навчання для майбутніх дебатерів з метою оволодіння базових навичок дебатуння «Легкі старту для дебатерів», «Прийоми яскравого виступу», «Дебатний туризм».

6. Участь у дебатних турнірах в якості учасника, судді, тренера з метою закріплення отриманих навичок у наступних *проектах*: «Літня дебатна школа»; «Дебатний вишкіл»; «Школа лідерів дебатного руху». *Дебатних турнірах*: «Березневі безумства»; «Київська міська дебатна ліга»; «Fire»; «Kiev Open».

7. Проведення індивідуальних консультації з тренерами міжнародної кваліфікації, з метою передачі практичного досвіду. Майстер-класи у відомих дебатерів-тренерів: С. Наумова, О. Матвійчук, Н. Боярського та ін..

8. Організація та проведення фінального турніру «Майстер слова» з метою визначення та нагородження найкращих учасників проекту.

9. Систематичні збори клубу (раз на тиждень), участь у Всеукраїнських турнірах, інших проектах з метою проведення активно-пізнавального дозвілля.

10. Висвітлення у ЗМІ, на офіційному сайті проекту, соціальних мережах результатів проекту з метою залучення потенційних учасників і партнерів.

Ресурси, необхідні для реалізації проекту: матеріальні: 1) кошти: залучених спонсорів, студентських профкомів, членських внесків учасників проекту; 2) актові зали, аудиторії, холи, вестибюлі в Інститутах НПУ імені М.П. Драгоманова для проведення навчальних тренінгів та раундів турнірів. *Людські:* 1) творча група проекту, члени ВМГО «Дебатна Академія»; 2) координаційні ради у ВНЗ; волонтери

для здійснення просвітницької роботи, фандрайзингу; 3) студенти-учасники турнірів. Термін реалізації проекту: 1 рік.

Очікувані результати:

1. Організація змістовного довілля студентів НПУ імені М.П.Драгоманова шляхом участі в роботі клубу ВМГО «Дебатна Академія».

2. Засвоєння знань, умінь і навичок ділового конструктивного спілкування для майбутньої професійної діяльності.

3. Розширення кола спілкування студенської молоді на всеукраїнському рівні, обмін здобутими досягненнями у дебатній сфері.

4. Отримання знань з розгалужених сфер діяльності суспільства.

Дебати не передбачають вироблення єдиної пропозиції, а дозволяють кожному розглянути проблему з різних сторін та зробити свої власні висновки.

Годлевська Д. Н.

Института социальной работы и управления
Национального педагогического университета им. М.П. Драгоманова,
Киев, Украина

ФОРМИРОВАНИЕ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ МОЛОДЕЖИ: СОДЕРЖАНИЕ, СТРУКТУРА, СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И ПУТИ РЕАЛИЗАЦИИ

Аннотация. В статье рассматривается проблема формирования здорового образа жизни подрастающего поколения Украины как одна с актуальных проблем современности. Определяется содержание и структура здорового образа жизни молодежи, пути решения данной проблемы.

Ключевые слова: здоровье, молодежь, здоровый образ жизни, структура здорового образа жизни, формирование здорового образа жизни молодежи.

Godlevska D. N.

Institute of Social Work and Management
The National Pedagogical University named after M. P. Dragomanov,
Kiev, Ukraine

FORMATION OF HEALTHY LIFESTYLE OF YOUTH: CONTENTS, STRUCTURE, CURRENT TRENDS AND REALIZATION WAYS

Abstract. In the article the problem of formation of healthy lifestyle of Ukrainian younger generation is considered. The contents and structure of healthy lifestyle of youth, solution of this problem are defined.

Keywords: health, youth, healthy lifestyle, healthy lifestyle structure, formation of a healthy lifestyle of youth.

За своєю практичною значущістю проблема здоров'я людини вважається однією з найскладніших і актуальних проблем сучасної цивілізації.

Серед причин науковець Т. Бойченко називає, зокрема, неспроможність сучасної медицини зупинити зростання хронічних хвороб цивілізації, катастрофічне зменшення резистентності організму людини до патогенних факторів довкілля, відсутність у свідомості людей світоглядно-конструктивної основи щодо постійної турботи про своє здоров'я і процвітання суспільства та природи, власні психологічні проблеми, пов'язані з індивідуальним здоров'ям, здоровим способом життя людини, її станом самосвідомості тощо [3].